

Kallelse till möte för socialnämnden 2023

Tid: 2023-06-13, Kl.: 18:00

Plats: OBS Lokal Hans Stahles väg 5, Lokal Vintergatan, plan 0

Ordförande: Ing-Marie Viklund (L)

Sekreterare: Anneli Sjöberg

Ärenden:

1.	Förvaltningschefen informerar – muntlig information	SN/2023:00007
2.	Introduktion till förvaltningens ekonomi – muntlig information	SN/2023:00217
3.	Investeringsplan 2024-2027 – muntlig information	SN/2023:00218
4.	Reviderad internkontrollplan 2023	SN/2022:00183
5.	Yttrande över revisionskrivelse 2022-10-10 med revisionsrapport – Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser	SN/2023:00144
6.	Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet	SN/2023:00xxx
7.	Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 2 2023	SN/2023:00092
8..	Anmälningsärenden	SN/2022:00596

01 Förvaltningschefen informerar (SN 2023:00007)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialdirektör Charlotte Lagerkvist informerade om aktuella frågor.

02 Introduktion till förvaltningens ekonomi – muntlig information (SN/2023:00217)

Förslag till beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Ekonomichef Jennifer Hultberg gav en introduktion till förvaltningens ekonomi.

03 Investeringsplan 2024-2027 – muntlig information (SN/2023:00217)

Förslag till beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Ekonomichef Jennifer Hultberg informerade om investeringsplan 2024-2027.

Socialnämnd

2023-06-13

Kod: 1.2.3.2

Dnr: SN/2023:00183

04 Reviderad internkontrollplan för 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att revideringen av nämndens internkontrollplan för 2023 godkänns

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har sett anledning att revidera den kommunövergripande internkontrollplanen för 2023, vilket i sin tur innebär att även socialnämndens internkontrollplan behöver revideras.

Vid kommunstyrelsens uppföljning av 2022 års kommunövergripande internkontroll visar kontrollpunkterna, utsedd funktion samt upprättad rutin för GDPR, på god följsamhet hos samtliga förvaltningar. Utifrån detta föreslås att de aktuella kontrollpunkterna utgår från internkontrollplanen för 2023.

Då risken att kommunen inte fullt ut efterlever EU:s dataskyddsförordning (GDPR) kvarstår har förslag på två nya kontroller upprättats för att kontrollera att samtliga förvaltningar har ett utsett dataskyddsombud samt att detta är anmält till integritetsmyndigheten (IMY).

Ekonomiska konsekvenser

Beslut att godkänna revidering av intern kontrollplan 2023 medför inga ekonomiska konsekvenser.

Socialnämnd

2023-05-16

Socialförvaltningen

Kod: 1.2.3.2

Jennifer Hultberg

Dnr: SN/2023:00183

Reviderad internkontrollplan för 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att revideringen av nämndens internkontrollplan för 2023 godkänns

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har sett anledning att revidera den kommunövergripande internkontrollplanen för 2023, vilket i sin tur innebär att även socialnämndens internkontrollplan behöver revideras.

Vid kommunstyrelsens uppföljning av 2022 års kommunövergripande internkontroll visar kontrollpunkterna, utsedd funktion samt upprättad rutin för GDPR, på god följsamhet hos samtliga förvaltningar. Utifrån detta föreslås att de aktuella kontrollpunkterna utgår från internkontrollplanen för 2023.

Då risken att kommunen inte fullt ut efterlever EU:s dataskyddsförordning (GDPR) kvarstår har förslag på två nya kontroller upprättats för att kontrollera att samtliga förvaltningar har ett utsett dataskyddsombud samt att detta är anmält till integritetsmyndigheten (IMY).

Ärendet

Kommunstyrelsen har sett anledning att revidera den kommunövergripande internkontrollplanen för 2023, vilket i sin tur innebär att även socialnämndens internkontrollplan behöver revideras.

Anledningen till revideringen är då kontrollpunkterna för GDPR inte var genomförda vid kommunstyrelsen sammanträde i november 2022 där den kommunövergripande internkontrollplanen för 2023 beslutades. Vid kommunstyrelsens uppföljning av 2022 års kontroller visar kontrollmomentet för utsedd funktion för GDPR samt upprättade rutin för

GDPR på god följsamhet hos samtliga förvaltningar. Utifrån detta har kommunstyrelsen beslutat att revidera den kommunövergripande kontrollplanen för 2023 och att ovanstående kontrollmoment utgår för 2023.

Utifrån att risken kvarstår att kommunen inte fullt ut efterlever EU:s dataskyddsförordning (GDPR) har kommunstyrelsen beslutat om två nya kontroller för den kommunövergripande internkontrollplanen 2023, och då även socialnämndens internkontrollplan för 2023:

1. Kontroll av att det finns beslut i respektive nämnd om dataskyddsombud
2. Kontroll av att det beslutade dataskyddsombudet anmälts till Integritetsmyndigheten (IMY).

Ekonomiska konsekvenser

Beslut att godkänna revidering av intern kontrollplan 2023 medför inga ekonomiska konsekvenser.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2023-04-24 – Reviderad internkontrollplan för 2023
- Socialnämndens internkontrollplan 2023 – reviderad 2023-05-16

Fastställd av

Jennifer Hultberg, Ekonomichef

Charlotte Lagerkvist, Socialdirektör

Skickas till

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Internkontrollplan 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens internkontrollarbete.....	4
3 Nettolista risker	5
3.1 Område 4 - Kommunens organisation	6
4 Årets planerade kontroller	7
4.1 Område 4 - Kommunens organisation	7
5 Årets planerade aktiviteter	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Inledning

Generellt om intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En tillfredsställande intern kontroll säkerställer att följande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten finns.
- Efterlevnaden av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. är tillfredsställande.

En bra intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar att kommunen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Den interna kontrollen bidrar också till att skydda kommunen och dess medarbetare från risker, förluster, bedrägerier, misstankar och andra skador.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen, samt ett ansvar för att se till att denna organisation kontinuerligt utvecklas utifrån kommunens behov.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från sin egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs se till att lämpliga åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Nämndernas ansvar

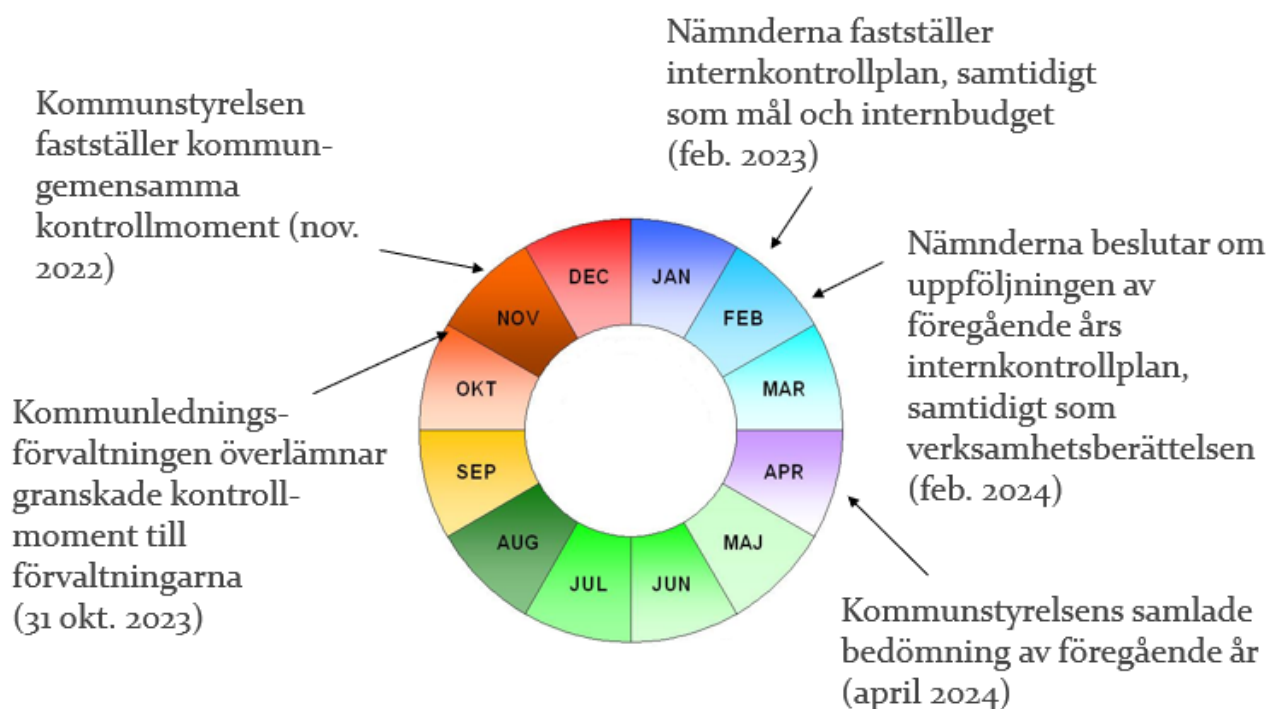
Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Den enskilda nämnden har ansvar för att se till att den interna kontrollen organiseras samt att vid behov besluta om nämndspecifika regler och anvisningar för den interna kontrollen. Detta gäller även kommunstyrelsen för dess egen förvaltning.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska som grund för sin styrning göra risk- och väsentlighetsanalyser.

Alla nämnder ska varje år, i samband med beslut om internbudget, anta en internkontrollplan som beskriver hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas under året. Föranleder uppföljningen av föregående års plan behov av justering av innevarande års interna kontrollplan kan en reviderad internkontrollplan antas i samband med att nämnden beslutar om denna uppföljning.

Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden i samband med att nämnden beslutar om verksamhetsberättelsen. I uppföljningen ska även resultatet av kommunstyrelsens övergripande granskning och som berör nämnden ingå.

Årshjul

2 Nämndens internkontrollarbete

I socialnämndens fastställda mål och budget samt verksamhetsplaner finns mål och uppdrag som syftar till att säkerställa verksamhetens kvalitet. I internkontrollplanen finns kontrollmoment som syftar till att fästa särskild uppmärksamhet på, och i förlängningen hjälpa till att säkerställa att socialnämnden följer lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Andra kontroller och åtgärder som syftar till att säkra kvaliteten i verksamheten sker successivt under året som en konsekvens av de riskanalyser som verksamheterna gör och det löpande arbete med egenkontroller som sker löpande. Under 2023 kommer arbetet med internkontrollplanen att ses över och utvecklas för att på ett annat sätt integrera det arbete som genomförs i verksamheterna med riskanalyser och egenkontroller på ett bättre sätt.

3 Nettolista risker

Gradering av sannolikhet och konsekvens

Sannolikhet graderas 1-4:

1. Osannolik - Risken att fel ska uppstå är nästan obefintlig
2. Mindre sannolik - Risken att fel ska uppstå är liten
3. Möjlig - Det föreligger risk att fel ska uppstå
4. Sannolik - Hög risk, mycket troligt att fel ska uppstå

Konsekvens graderas 1-4:

1. Försumbar - Konsekvensgraden är obetydlig för kommun och övriga intressenter
2. Lindrig - Konsekvensgraden uppfattas som liten av både kommun och övriga intressenter
3. Kännbar - Konsekvensgraden uppfattas som besvärande för kommun och övriga intressenter
4. Allvarlig - Konsekvensgraden är så stor att fel inte får inträffa

3.1 Område 4 - Kommunens organisation

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering
Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga, vilket gör att medborgare får illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	4. Allvarlig	12	
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)	4. Mycket stor	3. Kännbar	12	
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)	3. Stor	3. Kännbar	9	
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	
Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	
Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	3. Stor	3. Kännbar	9	
Informationsmängder saknar ägarskap (KOMMUNÖVERGRIPANDE KOMMUNARKIV)	4. Mycket stor	3. Kännbar	12	

4 Årets planerade kontroller

4.1 Område 4 - Kommunens organisation

Risk	Kontroll	Beskrivning
Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga, vilket gör att medborgare far illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprov avseende utdrag ur belastningsregister för externt nyanställda	Kontroll av att utdrag ur belastningsregister genomförs i samband med anställning för befattningar där detta krävs. 10 procent av alla externt nyanställda per förvaltning, av de befattningar som omfattas av kravet. Kontroll två gånger per år (mars och september).
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)	Kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar	Stickprovskontroller som fångar inköp med direktupphandling som fakturerats i flera fakturor (oavsett belopp). Måta summa per leverantör under rullande 12 månader. Kontrollen utförs för att säkerställa att kommunens riktlinjer efterlevs och minimera risken för upphandlingsskadeavgifter.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)	Stickprovskontroll på fakturor avseende representation, kurser och konferenser	Kontroll av att momsavdrag, uppgifter om syfte och deltagare och attest överensstämmer med gällande lagar och interna reglementen. Kontrollen sker kvartalsvis genom stickprov med minst 15 verifikationer per kvartal.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprovskontroll av dokumentation	Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter förvaltningschef" för samtliga nämnder är aktuell. Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter enhetschef" finns och är aktuell för minst 3 enheter per förvaltning. Kontroll 1 gång per år (september).
Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprovskontroll av bisysslor för nyanställda	Kontrollera genom stickprov att 10% av alla nyanställda tillsvidare- och visstidsanställda inom de senaste sex månaderna har redovisat bisyssla via digitalt registreringsformulär. Kontrollera att det finns ett ifyllt registreringsformulär för medarbetaren i fråga. Medarbetaren ska redovisa bisyssla även om hen inte har någon bisyssla. Två kontroller per år, mars och september.
Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	Kontroll beslut av dataskyddsombud	En kontroll genomförs där det kontrolleras att dataskyddsombud är beslutat i respektive nämnd, i enlighet med kraven i förordningen för GDPR.
	Kontroll av anmälan till integritetsmyndigheten (IMY)	En kontroll genomförs om förvaltningen har anmält utsett dataskyddsombud till integritetsmyndigheten i enlighet med kraven i förordningen för GDPR.
Informationsmängder saknar ägarskap (KOMMUNÖVERGRIPANDE KOMMUNARKIV)	Kontroll av informationsägarskap	En kontroll genomförs för att kontrollera om det på förvaltningarna finns en tydligt utsedd och beskriven informationsägarroll för samtliga informationstillgångar. Kontrolleras under Q2.

05 Yttrande över revisionskrivelse 2022-10-10 med revisionsrapport – Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun har genomfört en granskning av socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningen visar att nämnderna inte helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning. Dock lyfts även flera positiva aspekter fram, bland annat att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser mellan de berörda nämnderna, inklusive en tydlig arbetsfördelning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas nämnderna att genomföra ett antal åtgärder, så som att se över arbetet med systematisk uppföljning på individnivå och upprättande av genomförandeplaner, men även att utveckla den systematiska uppföljningen på en samlad och övergripande nivå i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns. Nämnderna rekommenderas också att utreda möjligheten för socialsekreterare att ta del av den dokumentation som arbetsmarknadsenheten för i individärenden.

Socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har ombetts yttra sig över de åtgärder som rekommenderas. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-06-20.

Det föreslagna yttrandet har tagits fram gemensamt och är detsamma för båda nämnderna. I yttrandet redogör förvaltningarna för ett antal åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, såsom en gemensam struktur för skapandet av genomförandeplan och systematisk uppföljning på individnivå. Med genomförandet av dessa

åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra, är den samlade bedömningen att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden framöver helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning.

Barnkonsekvensanalys

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter artikel 27 anger barns rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Det är barnets föräldrar och vårdnadshavare som ansvarar för att säkerställa standarden utifrån sina ekonomiska resurser. I en familj där föräldrarna har ekonomiskt bistånd påverkas även barnen. Barn och unga kan påverkas på olika sätt och konsekvenserna kan variera på kort och lång sikt. I vardagen kan det till exempel innebära att barnet inte kan delta i fritidsaktiviteter. På sikt kan det ge försämrade livsvillkor som kan leda till svagare skolprestationer, social utsatthet och ohälsa som kvarstår i vuxen ålder.

Genomförandet av de åtgärder som beskrivs i ärendet bedöms leda till en mer systematisk uppföljning av arbetsmarknadsinsatserna och på sikt att det blir färre individer som uppbär ekonomiskt bistånd, vilket även får positiva konsekvenser för barn i berörda hushåll.

Ekonomiska konsekvenser

Majoriteten av de som har behov av ekonomiskt bistånd saknar ett arbete och skulle således kunna vara föremål för arbetsmarknadsinsatser för att nå egen försörjning. Med ett väl utvecklat samarbete mellan berörda huvudmän och med systematisk uppföljning av insatserna både på individ- och aggregerad nivå torde nämnderna öka sannolikheten att få ut individer i egen försörjning. Det skulle innebära färre individer som uppbär ekonomiskt bistånd och lägre nivå för kommunens samlade kostnader inom för målgruppen.

Referens

Henrik Ekerot
henrik.ekerot@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Yttrande över revisionskrivelse 2022-10-10 med revisionsrapport – Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun har genomfört en granskning av socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningen visar att nämnderna inte helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning. Dock lyfts även flera positiva aspekter fram, bland annat att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser mellan de berörda nämnderna, inklusive en tydlig arbetsfördelning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas nämnderna att genomföra ett antal åtgärder, så som att se över arbetet med systematisk uppföljning på individnivå och upprättande av genomförandeplaner, men även att utveckla den systematiska uppföljningen på en samlad och övergripande nivå i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns. Nämnderna rekommenderas också att utreda möjligheten för socialsekreterare att ta del av den dokumentation som arbetsmarknadsenheten för i individärenden.

Socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har ombetts yttra sig över de åtgärder som rekommenderas. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-06-20.

Det föreslagna yttrandet har tagits fram gemensamt och är detsamma för båda nämnderna. I yttrandet redogör förvaltningarna för ett antal åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, såsom en gemensam struktur för skapandet av genomförandeplan och systematisk uppföljning på individnivå. Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra, är den samlade bedömningen att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden framöver helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning.

Ärendet

Bakgrund

Handläggning inom området ekonomiskt bistånd innebär ett dubbelt uppdrag. Det handlar dels om att utreda och pröva rätten till bistånd, dels om att stötta individer till självförsörjning. Långvarigt behov av bistånd kan medföra ekonomiska svårigheter och socialt utanförskap med försämrad fysisk och psykisk hälsa. Det är därför centralt att arbeta förebyggande för att motverka detta. Framgångsrika åtgärder i arbetet mot arbetslöshet ger arbetssökande möjligheter till en meningsfull sysselsättning i form av exempelvis utbildning, praktik eller arbete, samtidigt som kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd kan minska. Socialnämnden i Botkyrka kommun ansvarar för hanteringen av ekonomiskt bistånd, medan arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder.

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun har i sin risk- och väsentlighetsanalys funnit skäl att granska kommunens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning. De har därför gett PwC i uppdrag att genomföra en granskning av nämndernas arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Granskningen genomfördes under 2022 och baseras på genomgång av styrande dokument, granskning av socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens protokoll, aktgranskning samt intervjuer med chefer och handläggare i berörda verksamheter. Resultaten presenterades i en revisionsrapport under oktober 2022.

Granskningens resultat

Granskningen visar på en del förbättringsområden, vilka redovisas nedan, men också att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i många avseenden bedriver en god verksamhet för att få personer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning. Rapporten lyfter fram att nämnderna säkerställer att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser och att samverkan mellan de båda nämnderna till stor del är välfungerande. Nämnderna har även en struktur med en tydlig ansvarsfördelning som stärks ytterligare av att arbetsmarknads- och utbildningsnämnden under 2022 tecknat en överenskommelse med Arbetsförmedlingen i Botkyrka. Vidare har nämnderna, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges övergripande mål, formulerat nämnds specifika mål med tillhörande mått och aktiviteter inom området ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Målen följs upp på ett strukturerat sätt, framför allt inom ramen för delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Rapporten visar att det även finns former för uppföljning på individnivå.

Revisionen slår dock fast att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, detta till trots, har förbättringsområden. Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att nämnden inte helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning. Ett förbättringsområde är uppföljningar på individnivå. Nämnderna har förvisso former för uppföljning, men uppföljningen kan variera från individ till individ och är därmed inte strukturerad eller systematisk. Genomförandeplaner, som beskriver hur en beslutad insats i praktiken ska genomföras, upprättas inte för samtliga individer som är föremål för arbetsmarknadsinsatser. Genom systematiska och kvalitativa uppföljningar säkerställs att insatsen ger önskat resultat för individen. Nämnderna får då också kunskap om hur individen upplever att insatsen varit till hjälp, något som Socialstyrelsen betonar är av stor vikt. Ytterligare en faktor, som kan göra uppföljningen på individnivå mer strukturerad, är hur information överförs mellan nämnderna. Det löpande arbetet dokumenteras av arbetsmarknadsenheten, men handläggare på ekonomiskt bistånd kan idag inte ta del av denna information på ett

enkelt sätt utifrån att verksamheterna har olika verksamhetssystem. Rapporten slår fast att den faktorn kan försvåra systematisk uppföljning på individnivå.

Slutligen konstaterar granskningen att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kan utveckla uppföljningsarbetet även på en aggregerad nivå. Som framgår ovan har nämnderna formulerade mål med bäring på det granskade området. Nämnderna har dock ett förbättringsområde i att göra den aggregerade uppföljningen mer strukturerad och systematisk. Nämnderna har även ett förbättringsområde i att utveckla analysen av det samlade resultatet. På så sätt kan nämnderna få bättre kunskap om vilka insatser som fungerar på en generell nivå och utifrån det anpassa verksamheten utifrån föreliggande behov.

Granskningens slutsatser och rekommendationer

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden inte helt säkerställer att individer som uppstår ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning. Utifrån granskningens resultat rekommenderas nämnderna att genomföra följande åtgärder:

- *Nämnderna ser över arbetet med upprättandet av genomförandeplaner och former för uppföljning på individnivå, i syfte att säkerställa att insatser gett önskade resultat och att individen upplever insatsen som hjälpsam.*
- *Nämnderna utreder möjligheterna för socialsekreterare att ta del av den dokumentation arbetsmarknadsenheten för i individärenden, i syfte att stärka socialnämndens uppföljning av ärenden på individnivå.*
- *Nämnderna ser över arbetet med systematisk uppföljning och fortsätter att utveckla arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns.*

Förvaltningens bedömning och förslag till beslut

För att möta revisorernas rekommendationer och därmed helt säkerställa att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden framgent bedriver en verksamhet där individer som uppstår ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning, föreslås flertalet aktiviteter. Bland annat kommer berörda enheter inom de båda nämnderna att utveckla en ny form för uppföljning på individnivå. Uppföljningen kommer vara strukturerad och systematisk och genomförandeplaner kommer att skapas i alla aktuella ärenden. Vidare kommer nämnderna även att se över möjligheten i hur och när information återförs från arbetsmarknadsenheten till ekonomiskt bistånd. Nämnderna kommer att skapa en ny rutin för den systematiska uppföljningen. Rutinen tillförs socialnämndens kvalitetsledningssystem. Nämnderna kommer även att se över uppföljningen på aggregerad nivå för göra den mer systematisk. Resultatet av uppföljningen analyseras gemensamt av ledning inom de berörda verksamheterna och insatserna utvecklas utifrån det till att på bästa sätt vara ändamålsenliga för kommunens invånare.

Åtgärderna beskrivs mer utförligt i det bifogade förslaget till yttrande.

Barnkonsekvensanalys

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter artikel 27 anger barns rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Det är barnets föräldrar och vårdnadshavare som ansvarar för att säkerställa standarden utifrån sina ekonomiska resurser. I en familj där föräldrarna har ekonomiskt bistånd påverkas även barnen. Barn och unga kan påverkas på olika sätt och konsekvenserna kan variera på kort och lång sikt. I vardagen kan det till exempel innebära att barnet inte kan delta i fritidsaktiviteter. På sikt kan det ge försämrade livsvillkor som kan leda till svagare skolprestationer, social utsatthet och ohälsa som kvarstår i vuxen ålder.

Genomförandet av de åtgärder som beskrivs i ärendet bedöms leda till en mer systematisk uppföljning av arbetsmarknadsinsatserna och på sikt att det blir färre individer som uppstår ekonomiskt bistånd, vilket även får positiva konsekvenser för barn i berörda hushåll.

Ekonomiska konsekvenser

Majoriteten av de som har behov av ekonomiskt bistånd saknar ett arbete och skulle således kunna vara föremål för arbetsmarknadsinsatser för att nå egen försörjning. Med ett väl utvecklat samarbete mellan berörda huvudmän och med systematisk uppföljning av insatserna både på individ- och aggregerad nivå torde nämnderna öka sannolikheten att få ut individer i egen försörjning. Det skulle innebära färre individer som uppbär ekonomiskt bistånd och lägre nivå för kommunens samlade kostnader inom för målgruppen.

Bilagor

Yttrande över revisionskrivelse 2022-10-10 med revisionsrapport – Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Revisionsrapport - Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Revisionskrivelse - Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser daterad 2022-10-10

Expedieras till:

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunfullmäktige

Yttrande över revisionskrivelse 2022-10-10 med revisionsrapport – Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har ombetts yttra sig över revisionsrapport om nämndernas arbete att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Nedan yttrar sig socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden om de rekommenderade åtgärderna och hur nämnderna helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

- *Nämnderna ser över arbetet med upprättandet av genomförandeplaner och former för uppföljning på individnivå, i syfte att säkerställa att insatser gett önskade resultat och att individen upplever insatsen som hjälpsam*

Socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har påbörjat arbetet med att skapa en ny gemensam struktur för systematisk uppföljning på individnivå. Uppstarten av beviljade insatser sker på ett gemensamt möte, det vill säga handläggare från de båda nämnderna tillsammans med individen. Genom detta är nämndernas ambition att göra individen mer delaktig, vilket på en generell nivå skapar bättre förutsättningar för individen att ta till sig och genomföra insatsen. Utifrån genomförandeplanen följs insatser upp i samma gemensamma struktur som vid uppstart, minst en gång var tredje månad. Om behov finns av revideringar av planen sker detta i samband med ett uppföljningsmöte. Av genomförandeplanen ska det tydligt framgå när och hur insatsen följs upp.

Huvudsyftet med en genomförandeplan är att skapa en tydlig och systematisk struktur för uppföljning av insatser på individnivå. För att säkerställa att den nya strukturen för genomförandeplan och systematisk uppföljning blir tydlig och underlättar samverkan, kommer den att dokumenteras i en gemensam rutin som gäller båda förvaltningarna.

- *Nämnderna utreder möjligheterna för socialsekreterare att ta del av den dokumentation arbetsmarknadsenheten för i individärenden, i syfte att stärka socialnämndens uppföljning av ärenden på individnivå.*

I den nya strukturen för systematisk uppföljning av insatser på individnivå berörs även hur information återförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till socialnämnden. Avvikelser från den gemensamma planeringen dokumenteras och rapporteras kontinuerligt tillbaka till ansvarig handläggare på socialnämnden. För att förenkla processen hade det varit önskvärt om nämnderna hade samma eller kompatibla verksamhetssystem, vilket inte är fallet idag. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden arbetar för närvarande med en behovskartläggning inför upphandling av nytt verksamhetssystem för arbetsmarknadsinsatserna, och där finns samarbetsaspekten med.

- *Nämnderna ser över arbetet med systematisk uppföljning och fortsätter att utveckla arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns.*

En förutsättning för att göra systematisk uppföljning på samlad och övergripande nivå är att systematisk uppföljning görs på individnivå, vilket den nya strukturen ska säkerställa. På ekonomiskt bistånd pågår en inventering av klienternas behov av arbetsmarknadsinsatser. En övergripande kartläggning har gjorts och i nästa steg kommer individärenden granskas närmare. Resultaten kommer analyseras av ansvariga ledningsgrupper från de respektive förvaltningarna, och utifrån den analysen kan ytterligare justeringar i arbetsätt göras.

För att säkra uppföljning och resultat på aggregerad nivå, kommer de mått som handlar om resultaten av samarbetet mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser ses över i samband med yttrandet över Mål och budget 2024.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har påbörjat ett arbete med att se över verksamhetsstatistik och kommer att samarbeta med socialnämnden i det arbetet. Ett gemensamt förhållningsätt till verksamhetsstatistik och eventuella mått kommer stärka förvaltningarnas gemensamma analysförmåga.

Slutsats

Som granskningen visar finns det redan idag många saker som fungerar bra i nämndernas arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Nämnderna har tagit till sig av slutsatserna i granskning och de rekommendationer som ges och även innan revisionen påbörjat viss verksamhetsutveckling. Utifrån rekommendationerna har ansvariga verksamheter tagit fram åtgärder för att höja kvaliteten ytterligare och därmed säkerställa att nämnderna kommer till rätta med de funna bristerna. Åtgärderna som nämnderna genomför och planerar att genomföra beskrivs i texten ovan.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden framöver helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Botkyrka kommun

Oktober 2022

Erika Brolin, projektledare

Gustaf Almqvist, projektmedarbetare

Henrik Fagerlind, kvalitetssäkrare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att **inte helt** säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Säkerställer nämnderna att det finns mål och rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?	Delvis	
Säkerställer nämnderna att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?	Ja	
Säkerställer nämnderna att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?	Delvis	
Säkerställer nämnderna en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?	Delvis	

Rekommendationer

Mot bakgrund av granskningsresultatet vill vi lämna följande rekommendationer till socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden:

- Att nämnderna ser över arbetet med upprättandet av genomförandeplaner och former för uppföljning på individnivå, i syfte att säkerställa att insatser gett önskade resultat och att individen upplever insatsen som hjälpsam.
- Att nämnderna utreder möjligheterna för socialsekreterare att ta del av den dokumentation arbetsmarknadsenheten för i individärenden, i syfte att stärka socialnämndens uppföljning av ärenden på individnivå.
- Att nämnderna ser över arbetet med systematisk uppföljning och fortsätter att utveckla arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
----------------	---

Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Avgränsning	5
Metod	5
Begrepp i rapporten	5
Organisation och uppdrag	7
Granskningsresultat	7
Mål och rutiner	7
laktagelser	7
Bedömning	11
Samverkansstrukturer	11
laktagelser	11
Bedömning	13
Uppföljning på individnivå	14
laktagelser	14
Bedömning	15
Uppföljning på aggregerad nivå	15
laktagelser	15
Bedömning	17
Samlad bedömning	18
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	19

Inledning

Bakgrund

Cirka 198 000 hushåll fick ekonomiskt bistånd någon gång under år 2020, vilket motsvarar ungefär vart tjugonde hushåll. Något fler än hälften av alla vuxna biståndsmottagare uppbar ekonomiskt bistånd till följd av arbetslöshet.

Handläggning inom området ekonomiskt bistånd innebär ett dubbelt uppdrag. Det handlar dels om att utreda och pröva rätten till bistånd, dels att stötta individer till självförsörjning. Långvarigt behov av bistånd kan medföra ekonomiska svårigheter och socialt utanförskap med försämrad fysisk och psykisk hälsa. Det är därför centralt att arbeta förebyggande för att motverka detta.

Framgångsrika åtgärder i arbetet mot arbetslöshet ger arbetssökande möjligheter till en meningsfull sysselsättning i form av exempelvis utbildning, praktik eller arbete, samtidigt som kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd kan minska. För att lyckas med detta krävs en fungerande samverkan med parter som exempelvis kommunal arbetsmarknadsverksamhet och Arbetsförmedlingen. För den som inte är redo för arbetsmarknaden kan behov finnas av samverkan med exempelvis hälso- och sjukvård och Försäkringskassan.

Oavsett orsak till uppbärande av bistånd är det av vikt att det finns en individuell planering mot egen försörjning och att uppföljning av insatserna sker.

Socialnämnden i Botkyrka kommun ansvarar för hanteringen av ekonomiskt bistånd, medan arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder.

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun har i sin risk- och väsentlighetsanalys funnit skäl att granska kommunens arbete med att få individer som uppbar ekonomiskt bistånd till egen försörjning.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att individer som uppbar ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

För att besvara syftet har följande revisionsfrågor formulerats:

- Säkerställer nämnderna att det finns mål och rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?
- Säkerställer nämnderna att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?
- Säkerställer nämnderna att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?

- Säkerställer nämnderna en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Granskningen genomförs med utgångspunkt huvudsakligen i nedanstående revisionskriterier:

- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
 - 3 kap. 5 § (socialnämndens insatser ska utformas tillsammans med den enskilde och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan)
 - 4 kap. 4 § (nämnden får begära att den enskilde deltar i kompetenshöjande verksamhet)
 - 4 kap. 5 § (fortsatt försörjningsstöd får vägras om den enskilde avböjer deltagande i kompetenshöjande verksamhet)
- Lokala måldokument, riktlinjer, rutiner etc. som reglerar arbetet med den berörda målgruppen

Avgränsning

Granskningen avgränsas till ovanstående revisionsfrågor

Metod

- Genomgång av för granskningen relevanta dokument.
- Genomgång av socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens protokoll.
- Intervjuer med följande funktioner:
 - socialnämndens presidium
 - arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ordförande samt andre vice ordförande
 - socialdirektör
 - arbetsmarknadsdirektör
 - verksamhetschef, ekonomiskt bistånd
 - en enhetschef, ekonomiskt bistånd
 - två socialsekreterare, ekonomiskt bistånd
 - verksamhetschef för arbetsmarknadsenheten
 - enhetschef för Arena, arbetsmarknadsenheten
 - fyra arbetsmarknadscoacher, arbetsmarknadsenheten

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Begrepp i rapporten

I denna rapport förekommer både begreppen ekonomiskt bistånd samt försörjningsstöd. Försörjningsstöd är den del av biståndet som ska tillgodose hushållets mer regelbundna utgifter per månad. Denna består av riksnormen och av fem olika kostnadsposter som ligger utanför riksnormen (boende, hushållsel, hemförsäkring, arbetsresor, fackförening och a-kassa). Ekonomiskt bistånd är samlingsbegreppet för försörjningsstöd och bistånd

till livsföring i övrigt, dvs. kostnader som uppstår då och då (exempelvis tandvård, glasögon etc.).

Organisation och uppdrag

I socialnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten, med undantag av de uppgifter som ålagts vård- och omsorgsnämnden. Arbetet med ekonomiskt bistånd bedrivs inom tre enheter, som leds av varsin enhetschef och en gemensam verksamhetschef. Inom respektive enhet finns dessutom minst en förste socialsekreterare, som utgör närmaste arbetsledning i ärendehantering. Utöver de tre enheterna finns även en mottagningsenhet som tar emot samtliga nya ansökningar¹ och genomför grundutredningen avseende rätten till bistånd, för att därefter föra över ärendet till någon av de tre enheterna om fortsatt behov av bistånd bedöms föreligga.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens reglemente gör gällande att nämnden bland annat har huvudansvaret för kommunens arbetsmarknadsåtgärder och för att samordna sådana åtgärder inom nämndorganisationen. Nämnden har även ansvaret för samhällsorientering enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare samt för sysselsättning enligt socialtjänstlagen. Nämndens ansvarsområde omfattar därutöver även vuxenutbildning, daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning samt för kommunens aktivitetsansvar för ungdomar.

De kommunala arbetsmarknadsinsatserna hanteras inom det som från och med år 2022 kallas för arbetsmarknadsenheten (tidigare Jobbcenter). Till arbetsmarknadsenheten anvisas de försörjningsstödstagare som bedöms ha behov av stöd för att närma sig arbetsmarknaden.

Granskningsresultat

Mål och rutiner

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnderna att det finns mål och rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?

lakttagelser

Mål

Socialnämnden i Botkyrka kommun har med utgångspunkt i de kommunövergripande målen, vilka återfinns i dokumentet *Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023 - 2025*, formulerat nämndspecifika mål med tillhörande mått och aktiviteter i enlighet med kommunens målstyrning. Socialnämndens mål återfinns i nämndens *Mål och internbudget 2022*, antagen 2022-01-25 § 3, samt i dokumentet *Verksamhetsplan Vuxen 3 - 2022 (Ekonomiskt bistånd 2)*.

¹ Mottagningen hanterar alla vuxenärenden och därmed inte enbart ekonomiskt bistånd

Ett av kommunfullmäktiges beslutade mål för 2022 är att kommunens arbetsmarknadsinsatser ska leda till fler Botkyrkabor i arbete under det övergripande området "*Botkyrkaborna har egenmakt*". Utifrån det har socialnämnden formulerat målet att nämnden ska ha ett väl utvecklat samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och till detta formulerat följande mått:

- Andel personer med ekonomiskt bistånd som påbörjat insats på Jobbcenter ökar²
- Socialnämnden samarbetar med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kring personer 20 år och äldre som har insatser från Ekonomiskt bistånd

I verksamhetsplanen framgår de aktiviteter som nämnden ska arbeta med för att uppnå målet. Enligt nämndens verksamhetsplan har nämnden bland annat ett upparbetat lokalt samarbete med Arbetsförmedlingen för att nå målet. Syftet med samarbetet är att se över vilka klienter som har möjlighet till kommunal insats via arbetsmarknadsenheten. Chefsrepresentanter från socialförvaltningen ska även ha regelbundna avstämningar med arbetsmarknadsenheten för att utveckla samarbetet mellan enheterna för att få ut fler Botkyrkabor i självförsörjning. Av verksamhetsplanen framgår även att socialförvaltningen arbetar löpande med ärendegenomgångar för att säkerställa att enheten bedriver en verksamhet som bidrar till hög kvalitet och rättssäkerhet.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden mål framgår i dokumenten *Mål- och internbudget 2022* och i *Verksamhetsplan 2022*. I dokumenten framgår att ett av nämndens mål är att dess insatser leder till fler Botkyrkabor i arbete. Med utgångspunkt i målet har nämnden formulerat följande mått:

- Andel deltagare 30-64 år som går vidare till arbete eller studier ökar
- Andel feriepraktikanter som upplever sin feriepraktik som meningsfull ökar
- Andel unga 16-29 år som går till arbete eller studier ökar
- Andel deltagare 20-24 år i arbetsmarknadsinsatser som går vidare till studier ökar

I verksamhetsplanen framgår att verksamhetens huvuduppdrag är att få arbetslösa Botkyrkabor med försörjningsstöd samt unga till arbete eller studier. Kombinationen av arbete och kompetensutveckling beskrivs framgent vara viktig för att göra individer mer anställningsbara. Av dokumentet framgår att samtliga deltagare ska ha en aktuell genomförandeplan och att Arbetsmarknadsenheten ska bidra till att antalet försörjningsstödstagare minskar.

Arbetsmarknadsenhetens verksamhet

Den löpande verksamheten på arbetsmarknadsenheten beskrivs vid intervjuer ske inom ramen för *Entré* och *Arena*. I erhållen processkarta framgår att Entré är den inledande intensiva kartläggningsfasen av en individ innan en handlingsplan upprättas och arbetet med att eventuellt matcha individen till praktik, arbete, arbetsträning eller studier

² Jobbcenter bytte under 2022 namn till arbetsmarknadsenheten

påbörjas. Entré pågår vanligtvis i två veckor innan deltagaren påbörjar deltagandet inom Arena där arbetet med att matcha mot exempelvis arbetsmarknaden eller studier sker.

Vid intervjuer framgår att en stor del av arbetet inom arbetsmarknadsenheten bedrivs i projektform. Ett Exempel på ett projekt som enheten arbetat med är det ESF-medfinansierade projektet *BAS - Botkyrkabor i arbete*³. I erhållen dokumentation framgår att målgruppen för projektet var långtidsarbetslösa och nyanlända Botkyrkabor i åldrarna 30-64 som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektet avslutades under år 2022 och beskrivs i intervjuer att ha riktat sig huvudsakligen till individer som uppbär ekonomiskt bistånd. I nuläget beskrivs det inte finnas något pågående projekt särskilt riktat mot försörjningsstödstagare. Vid intervjuer beskrivs att projekten utvärderas efter att de avslutats och att man strävar efter att implementera det som fungerade bra i den löpande verksamheten. Det beskrivs i nuläget inte finnas några dokumenterade utvärderingar där det framgår vad från projekten som implementeras i den löpande verksamheten.

Rutiner

Inom ramen för granskningen har vi erhållit ett antal rutiner med bäring på arbetet med ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. *Socialnämndens riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd* är det övergripande styrdokumentet inom området. Riktlinjerna reviderades av socialnämnden 2021-02-16 § 22 och fastställdes av kommunfullmäktige 2021-03-25 § 29. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i kommunen samt utgöra ett stöd i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen. Riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer i handläggningen av ekonomiskt bistånd och innehåller hänvisningar till lagtext och Socialstyrelsens handböcker på området. I riktlinjerna framgår bland annat att förvaltningen ska ställa krav på att en individ ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen. Paragrafen är tillämplig för de klienter som nämnden bedömer står till arbetsmarknadens förfogande och är i dessa fall en förutsättning för att individen ska vara berättigad ekonomiskt bistånd. Av riktlinjerna framgår att insatsen ska vara utformad i samråd med den enskilde och att nämnden har rätt att avslå individens ansökan om ekonomiskt bistånd om denne utan godtagbart skäl avböjer eller uteblir från insatsen. Vid intervjuer beskrivs riktlinjerna vara ett användbart stöd i det dagliga arbetet.

Utöver riktlinjerna har vi även tagit del av en processbeskrivning som avser planering mot självförsörjning för olika målgrupper. I denna framgår olika steg som ska genomföras, exempelvis att inledningsvis klargöra vad individen behöver göra för att bli självförsörjande och vilket stöd som socialtjänsten kan erbjuda för att underlätta detta. Vad gäller arbetssökande individer framgår vidare att individens egna förmåga ska utgöra utgångspunkten och om den enskilde inte har en aktivitet via Arbetsförmedlingen ska denne remitteras till lämplig insats, exempelvis arbetsmarknadsenheten.

³ Europeiska socialfonden

I granskningen ges uttryck för att socialsekreterare fattar ett beslut enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen i samband med att en individ anvisas till arbetsmarknadsenheten men att inget beslutsmeddelande skrivs och skickas till klient. Vidare framgår det i samband med sakgranskning av rapporten att socialsekreterare arbetar med stöd av lagrummet i det vardagliga arbetet men att det inte alltid innebär att socialsekreterare hänvisar till lagrummet i samband med att de anvisar. Intervjuade beskriver att rätten till bistånd inte heller alltid villkoras med huruvida en individ deltagit i arbetsmarknadsenhetens insatser. Det beskrivs istället göras en individuell bedömning där en ansökan avslås om det är uppenbart att en individ inte bedöms göra vad den kan för att bidra till sin egen försörjning.

Underlag för insats mot självförsörjning är en standardiserad mall för socialförvaltningen, avsedd att användas i samband med att en individ remitteras till arbetsmarknadsenheten för exempelvis praktik, arbetsträning eller rehabilitering. Dokumentet ska fyllas i med översiktlig information om individens livssituation, bakgrund och upplevda arbetsförmåga. I dokumentet finns en mall för en handlingsplan som ska upprättas i samförstånd, och signeras, av individen. Vid intervjuer framgår att dokumentet arbetats fram av socialförvaltningen men att den i praktiken inte används i samband med att en individ anvisas till arbetsmarknadsenheten. Det beskrivs istället finnas en överenskommelse om att arbetsmarknadsenheten, i samband med en anvisning, generellt sett inte behöver mer information från socialförvaltningen än exempelvis kontaktuppgifter till den enskilde. Vid intervjuer framhålls att det finns en ambition om att socialsekreterare ska delta på inskrivningssamtalen på Entré efter att de anvisat en deltagare dit, men att detta i regel inte sker i praktiken. I samband med sakgranskning av rapporten uppges att det finns en överenskommelse mellan förvaltningarna om att ett uppstartsmöte endast ska äga rum om det finns ett påtagligt behov. Det beskrivs även vara ett aktivt val att inte använda handlingsplaner och att planeringen uppdateras löpande i månadsanteckningen.

I Socialstyrelsens öppna jämförelser för år 2022 har respektive kommun besvarat ett antal frågor kopplade till arbetet inom ekonomiskt bistånd- respektive arbetsmarknadsverksamheten. Botkyrka kommun har svarat "delvis" på frågan om samtliga individer har en upprättad plan mot självförsörjning inom tre månader. Likaså besvaras frågan om huruvida samtligas planer mot självförsörjning följts upp minst var tredje månad med "delvis". I öppna jämförelserna har Botkyrka kommun vidare svarat "nej" på frågan om man använder den standardiserade bedömningsmetoden FIA⁴ (förutsättningar inför arbete). Utöver detta har Botkyrka kommun svarat "ja" på frågan om huruvida man erbjuder minst en kommunal arbetsmarknadsinsats till alla personer 18 år och äldre.

⁴ FIA är en standardiserad metod avsedd att användas i förändringsarbete med biståndsmottagare av ekonomiskt bistånd. Målgruppen är arbetslösa biståndsmottagare med oklara hinder, som varit aktuella för försörjningsstöd i ca fem månader eller mer.

Bedömning

Säkerställer nämnderna att det finns mål och rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?

Delvis.

Nämnderna har, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges övergripande mål, formulerat nämndspecifika mål med tillhörande mått och aktiviteter inom området ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser.

Vi konstaterar att det finns rutiner och processbeskrivningar som handlar om arbetet med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Vi noterar dock, utifrån genomförda intervjuer, att tillämpandet varierar något vad gäller exempelvis beslut enligt 4 kap. 4 § SoL samt nyttjandet av mall för anvisning till arbetsmarknadsenheten. Likaså noterar vi, utifrån Öppna jämförelser, att det i dagsläget inte sker något strukturerat arbete som säkerställer att det för samtliga individer upprättas en genomförandeplan som beskriver hur självförsörjning ska nås. Mot bakgrund av detta är vår bedömning att det kan föreligga ett behov av översyn och tydliggörande på dessa områden.

Samverkansstrukturer

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnderna att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?

lakttagelser

Intern samverkan inom kommunen

2020-05-15 § 32 antog Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden *Snabbspår Botkyrka*. I erhållet ordförandebeslut daterat 2020-04-27 framgår att Snabbspår Botkyrka innebär att socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutat att samverka över över förvaltningsgränserna i enlighet med förvaltningarnas gemensamma förslag. Syftet med överenskommelsen är att förkorta vägen till arbete för försörjningsstödstagare. I ordförandebeslutet beskrivs det finnas en ökande grupp i kommunen som uppbär försörjningsstöd som är i behov av kompetensutveckling och stöd för att komma in på arbetsmarknaden. Enligt ordförandebeslutet kommer ledtiderna att kortas och förenklas genom att mottagningsenheten/enheten för ekonomiskt bistånd varje vecka skickar deltagare till Jobbcenter (numera arbetsmarknadsenheten). Arbetsmarknadsenheten ska i samråd med deltagaren, Arbetsförmedlingen och eventuellt vuxenutbildning tillsammans bedöma kartlägga behov och avgöra vilken insats som är lämplig. Därefter ska en handlingsplan upprättas och individen matchas ut mot arbete, praktik, kurs eller studier.

En genomgång av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens protokoll visar att nämnden 2021-06-10 § 40 beslutade om en ny inriktning för de kommunala arbetsmarknadsåtgärderna. Enligt protokollet har Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag lett till att kommuner inte längre kan arbeta med unga och personer som står långt ifrån arbetsmarknaden på samma sätt som tidigare. Vidare framgår att inriktningen

för kommunens arbetsmarknadsåtgärder framgent ska gå mot att bli en uppdragsbaserad organisation. I nämndens mål- och internbudget 2022 framgår att detta inneburit att utföraruppdraget för sysselsättning enligt socialtjänstlagen under 2021 flyttats från socialnämnden till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Vid intervjuer beskrivs kommunens förändrade roll inom arbetsmarknadspolitiken ha inneburit att verksamheten under det senaste året genomgått en större organisationsförändring. Antalet deltagare och anställda har minskat i takt med att verksamhetens uppdrag förändrats. Representanter från både socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden uppger att det under det senaste året varit svårt att få till en fungerande samverkan med Arbetsförmedlingen. Löpande samverkan mellan socialsekreterare och arbetsmarknadscoacher beskrivs däremot som välfungerande. Vid intervjuer beskrivs det finnas forum för samverkan mellan socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd på samtliga nivåer inom organisationen. Chefsrepresentanter på olika nivåer har regelbundna avstämningar med varandra i styrgrupper och operativa grupper, vilket är i enlighet med de aktiviteter som framgår i socialnämndens verksamhetsplan. Vid intervjuer framgår att en chefsrepresentant från arbetsmarknadsenheten nyligen besökt socialtjänsten och informerat om enhetens olika insatser, vilket beskrivs ha varit uppskattat av medarbetarna.

Vid intervjuer beskrivs det dock till viss del saknas formella strukturer för hur samverkan ska bedrivas mellan handläggare på respektive verksamhet. För att undvika att individens biståndsberoende blir längre än nödvändigt beskriver intervjuade vikten av att denne anvisas till arbetsmarknadsenheten så snart ett behov av detta uppmärksammas. I praktiken har detta inneburit att en individ anvisas till arbetsmarknadsenheten i samband med att den tar kontakt med socialtjänsten och ansöker om ekonomiskt bistånd. Intervjuade framhåller att både socialtjänstens mottagningsgrupp samt enheten som arbetar med mer långvariga ärenden inom ekonomiskt bistånd kan anvisa deltagare till arbetsmarknadsenheten. Vem som gör det beror på var i processen individen befinner sig och hur behovet hos denne ser ut vid tillfället. I samband med sakgranskning av rapporten framgår det att en individ vanligtvis inom loppet av tre månader från första ansökan remitteras från mottagningsenheten till försörjningsstödsenheten.

Flödet av deltagare mellan verksamheterna beskrivs av intervjuade i huvudsak vara välfungerande utan längre väntetider från anvisning till insats. Socialtjänsten beskriver att de anvisar deltagare till arbetsmarknadsenheten i samförstånd med den enskilde och efter att de inhämtat samtycke. Vid intervjuer framgår inga uttalade svårigheter avseende ansvarsfördelning mellan nämnderna.

Samverkan med Arbetsförmedlingen

Vi har inom ramen för granskningen erhållit en dokumenterad *överenskommelse mellan Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och Arbetsförmedlingen i Botkyrka*, daterad 2022-06-16. Syftet med överenskommelsen är att påskynda individens

etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen. Målsättningen är att minska den totala arbetslösheten i Botkyrka kommun och närma sig riksgenomsnittet till år 2026. Målgruppen för överenskommelsen är individer som för sin etablering bedöms ha behov av stöd och insatser från både kommunen och Arbetsförmedlingen. Överenskommelsens målgrupp är:

- Unga kvinnor och män i åldern 16-29 år som varken arbetar eller studerar
- Utrikesfödda kvinnor som inte etablerat sig på arbetsmarknaden
- Nyanlända kvinnor och män som ingår eller har ingått i Arbetsförmedlingens etableringsprogram
- Kvinnor och män med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- Långtidsarbetslösa kvinnor och män

Vid intervjuer beskrivs att överenskommelsen förväntas bidra till att kommunen kan bedriva sina verksamheter mer effektivt och att förtydliga ansvarsfördelningen mellan Botkyrka kommun och Arbetsförmedlingen. Överenskommelsen beskrivs även utgöra en grund för hur nämnderna ska samverka kring gemensamma målgrupper samt förtydliga den interna ansvarsfördelningen. Arbetsförmedlingens reformering beskrivs ha varit utmanande för kommunen och att det funnits ett behov av lokala överenskommelser.

Bedömning

Säkerställer nämnderna att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?

Ja.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag har medfört att Botkyrka kommun behövt anpassa sin organisation till de nya förutsättningarna. Tydliga samverkansstrukturer mellan socialförvaltningen samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen finns på olika chefsnivåer, men motsvarande formella samverkansstrukturer uppfattas inte finnas på handläggarnivå. Utifrån genomförd granskning är dock vår uppfattning att samverkan mellan socialtjänsten och arbetsmarknadsenheten i praktiken till stor del är välfungerande, med korta väntetider från det att individen anvisats till en arbetsmarknadsinsats till dess att denne påbörjat deltagandet.

Socialstyrelsen framhåller i Öppna jämförelser för år 2022 att samverkan med Arbetsförmedlingen kan förekomma även om en överenskommelse saknas, liksom att en överenskommelse inte är någon garanti för en välfungerande samverkan. Samtidigt framhålls att en *”aktuell, formaliserad och strukturerad överenskommelse för hur samverkan ska ske kan vara ett sätt att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet mellan aktörer”*. Mot bakgrund av detta ser vi positivt på att arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden nyligen tecknat en överenskommelse med Arbetsförmedlingen i Botkyrka, då detta bland annat kan öka förutsättningarna för en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika huvudmännen.

Uppföljning på individnivå

Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnderna att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?

Som tidigare nämnts kan socialnämnden, enligt 4 kap 4 § SoL, begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Den kompetenshöjande verksamheten ska utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Socialnämnden har, enligt 4 kap. 5 § socialtjänstlagen rätt att avslå eller nedsätta ansökan om försörjningsstöd om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta eller uteblir från den kompetenshöjande verksamhet den anvisats till.

Mot bakgrund av bland annat ovanstående är det av vikt att följa upp de insatser som ges, för att en bedömning av rätten till bistånd ska kunna göras.

I Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd framgår att uppföljningen av aktiviteter som är kopplade till rätten till bistånd ofta är av kvantitativ karaktär, med fokus på om personen har deltagit i insatsen i tillräckligt hög grad eller exempelvis sökt ett visst antal arbeten. Socialstyrelsen menar att socialtjänsten utöver detta även behöver följa upp om insatsen varit till avsedd hjälp för den enskilde. Att ta reda på hur personen själv upplever insatsen är en viktig del i den kvalitativa uppföljningen.

lakttagelser

Vad gäller löpande uppföljning på individnivå beskriver intervjuade att detta sker av både socialsekreterare och arbetsmarknadscoacher. Inom ramen för granskningen har vi fått del av socialförvaltningens processbeskrivning som avser uppföljning av ekonomiskt bistånd, där det bland annat framgår (avseende arbetssökande individer) att uppföljning av insats ska ske var tredje månad, om möjligt tillsammans med samarbetspartner samt att eventuell revidering av planering ska ske vid uppföljningen. Vid intervjuer framhålls dock att socialtjänstens uppföljning på individnivå varierar från ärende till ärende och att det inte finns någon särskild mall för hur uppföljningen ska gå till. Att delta i arbetsmarknadsenheten verksamhet beskrivs i regel vara den planering som en anvisad deltagare har att följa för att vara berättigad försörjningsstöd. Socialsekreterare stämmer i regel av via mail eller muntligen med ansvarig arbetsmarknadscoach i samband med att en återansökan om försörjningsstöd inkommit. Vidare beskrivs att arbetsmarknadscoach i regel tar en kontakt med socialsekreterare i de fall som en deltagare uteblir från arbetsmarknadsenhetens aktiviteter eller på annat sätt inte följer den planering som upprättats. I dessa fall beskrivs trepartssamtal med deltagaren, socialsekreterare och arbetsmarknadscoach vara vanligt förekommande. I samband

med sakgranskning av rapporten beskrivs processbeskrivningen vara under revidering utifrån arbetsmarknadsenhetens förändrade uppdrag.

I arbetsmarknadsenhetens processkarta för Entré och Arena framgår att arbetsmarknadscoach ansvar för uppföljningen av arbetsmarknadsinsatserna tillsammans med individen under tiden denne deltar i Arena. Vid intervjuer framkommer att det löpande arbetet dokumenteras men att förvaltningarna har separata verksamhetssystem vilket innebär att socialsekreterare saknar möjlighet att läsa arbetsmarknadsenhetens dokumentation i individärenden.

Socialnämnden beskriver att man inte arbetar strikt utifrån bestämmelserna i 4 kap. 4 och 5 §§ socialtjänstlagen. Rätten till försörjningsstöd beskrivs vid intervjuer kunna avgöras av huruvida en deltagare följt planeringen med arbetsmarknadsenheten men att en individuell bedömning görs i de fall som avvikelser skett. I praktiken innebär detta att ansökan inte per automatik avslås om en deltagare inte följt uppgjord planering, utan att en helhetsbedömning av exempelvis orsaker till frånvaron görs för att ett beslut därefter ska kunna fattas.

Bedömning

Säkerställer nämnderna att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?

Delvis.

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att det i huvudsak finns former för uppföljning på individnivå och att detta till del regleras i processkartan för Entré och Arena samt processbeskrivningen för uppföljning av ekonomiskt bistånd. Vår uppfattning är dock att uppföljningen i praktiken inte är systematisk eller strukturerad. Vi bedömer det vara väsentligt att kvalitativa uppföljningar på individnivå sker, i syfte att säkerställa att insatserna ger önskade resultat. I detta sammanhang vill vi betona det som Socialstyrelsen framhåller avseende vikten av att även ta reda på om personen själv upplever att insatsen varit till hjälp för denne.

Vi rekommenderar nämnderna att överväga att skapa möjligheter för socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd att läsa den dokumentation som arbetsmarknadsenheten för i berörda individärenden, då detta skulle kunna förenkla och stärka socialtjänstens uppföljning på individnivå.

Uppföljning på aggregerad nivå

Revisionsfråga 4: Säkerställer nämnderna en tillfredsställande uppföljning och återsrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

Iakttagelser

I kommun- och regiondatabasen Kolada kan utläsas att 41 % av deltagarna i kommunens arbetsmarknadsverksamhet under år 2021 avslutats till följd av att ha börjat

arbeta eller studera. Detta är i nivå med 2018 års statistik, men en sjunkande trend jämfört med de två närmast föregående åren 2020 (53 %) och 2019 (49 %).

Uppföljning och åiterrapportering på aggregerad nivå av nämndernas kostnadsutveckling, måluppfyllelse och resultat beskrivs av de intervjuade i huvudsak ske genom nämndernas delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

I socialnämndens verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2021 framgår att nämndens samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har utvecklats under året vad gäller att tillgodose behovet av stöd för att komma i arbete hos klienter som uppstår ekonomiskt bistånd. I verksamhetsberättelsen framgår att det kommunövergripande målet om att kommunens arbetsmarknadsinsatser leder till fler Botkyrkabor i arbete bedöms uppfyllt. I dokumentet framgår även att det förstärkta samarbetet med arbetsmarknadsenheten inneburit att nämnden på ett bättre sätt kan ge rätt stöd för att klienter ska hitta arbete eller annan meningsfull sysselsättning. Vidare framgår att andelen individer med ekonomiskt bistånd som påbörjat insats på Jobbcenter (numera arbetsmarknadsenheten) har ökat. Nämnden framhåller det faktum att en individ som har en insats och ersättning från Arbetsförmedlingen inte kan beviljas kommunal arbetsmarknadsinsats som en svårighet att öka andelen ytterligare framöver.

Vid intervjuer beskrivs ett pågående arbete i nämnderna och förvaltningarna med att välja och avgränsa de nyckeltal som ska rapporteras till nämnd på övergripande nivå i delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Intervjuade framhåller att kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd minskat men att det varit svårt att analysera orsakerna till detta och om det är direkt kopplat till kommunens arbetsmarknadsinsatser. Vidare ges uttryck för att man framöver önskar utveckla analysförmågan och kunna forma verksamheten utifrån resultaten. I samband med sakgranskning av rapporten framhålls att verksamheten inför delårsrapportering tog fram statistik där det framgick att antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen minskat samt att den generella arbetslöshetsstatistiken minskat och att detta tros vara en bakomliggande orsak till att antal hushåll med ekonomiskt bistånd minskat.

I arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2021 framgår en redogörelse och analys av måluppfyllelsen. Bland annat framgår att andelen unga, 16 till 29 år, och andelen deltagare 30 till 64 år som går vidare till arbete eller studier ökade under året. I arbetsmarknadsenhetens utkast till delårsrapport för första halvåret 2022 framgår inom satsningen *100 ungdomsjobb*, som bedrivs inom ramen för Arena, att 57 % hittills gått vidare till arbete eller studier. Kommunens satsning *Unga i jobb* förväntas innebära att arbetsmarknadsenheten kommer att kunna erbjuda ungdomar mellan 20 och 29 år som uppstår försörjningsstöd eller finns inom det så kallade mörkertalet ett ungdomsjobb på 1-3 månader inom kommunen, som inleds med en praktik. Målet är att minst 82 % ska gå vidare till arbete eller studier.

Vid genomgång av protokoll från nämndernas sammanträden framkommer att förvaltningsdirektörerna har en stående punkt på sammanträdena där de informerar respektive nämnd om betydande händelser inom verksamheten. Vid intervjuer beskrivs

att informationen som delges nämnderna till stor del varierar och att det inte finns några fastställda kriterier för vad som ska rapporteras inom ramen för denna punkt.

Socialstyrelsens öppna jämförelser för år 2022 omfattar frågor om huruvida resultat från systematisk uppföljning använts för verksamhetsutveckling samt om systematisk uppföljning uppdelat på kön genomförts. Botkyrka kommun har svarat "nej" på båda dessa frågor.

Bedömning

Säkerställer nämnderna en tillfredsställande uppföljning och återsrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

Delvis.

Socialnämnden samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har formulerade mål med bäring på det granskade området, och uppföljning av dessa sker på ett strukturerat sätt framförallt inom ramen för delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Utifrån genomförd granskning är vår uppfattning att det finns ambitioner om att utveckla analysförmågan för att på så sätt ytterligare kunna anpassa verksamheten utifrån föreliggande behov, vilket vi ser positivt på.

Vi noterar i Socialstyrelsens öppna jämförelser för år 2022 att Botkyrka kommun svarat "nej" på frågorna som handlar om huruvida systematisk uppföljning använts för verksamhetsutveckling. En väl genomförd uppföljning kan leda till bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar. Mot bakgrund av detta vill vi uppmana nämnderna att fortsätta att genomföra samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som ges motsvarar de behov som finns.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att **inte helt** säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Rekommendationer

Mot bakgrund av granskningsresultatet vill vi lämna följande rekommendationer till socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden:

- Att nämnderna ser över arbetet med upprättandet av genomförandeplaner och former för uppföljning på individnivå, i syfte att säkerställa att insatser gett önskade resultat och att individen upplever insatsen som hjälpsam.
- Att nämnderna utreder möjligheterna för socialsekreterare att ta del av den dokumentation arbetsmarknadsenheten för i individärenden, i syfte att stärka socialnämndens uppföljning av ärenden på individnivå.
- Att nämnderna ser över arbetet med systematisk uppföljning och fortsätter att utveckla arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Säkerställer nämnderna att det finns mål och rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?	Delvis Nämnderna har, i enlighet med kommunens styrmodell, formulerat nämndspecifika mål med tillhörande mått och aktiviteter inom området ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Det finns rutiner och processbeskrivningar som handlar om arbetet med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Vi noterar dock att tillämpandet av rutinerna varierar. Vidare noterar vi, utifrån Öppna jämförelser, att det i dagsläget inte sker något strukturerat arbete som säkerställer att det för samtliga individer upprättas en genomförandeplan som beskriver hur självförsörjning ska nås.	
2. Säkerställer nämnderna att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?	Ja Det finns etablerade strukturer för samverkan för både intern samverkan mellan kommunens aktörer och extern samverkan med exempelvis Arbetsförmedlingen. Det finns en god samverkan mellan enheten som handlägger ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten.	
3. Säkerställer nämnderna att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?	Delvis Det finns i huvudsak former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå vilket tydliggörs i olika processbeskrivningar. Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att det som	

framgår i
processbeskrivningarna inte
speglar hur uppföljningarna
många gånger går till i det
vardagliga arbetet.
Uppföljningen bedöms inte
som systematisk eller
strukturerad.

4. Säkerställer nämnderna
en tillfredsställande
uppföljning och
återrapportering av de
kommunala
arbetsmarknadsinsatserna
och dess resultat på en
aggregerad nivå?

Delvis

Inom ramen för nämndernas
delårsrapporter och
verksamhetsberättelser
genomförs en återrapportering
och en strukturerad uppföljning
av mål kopplat till ekonomiskt
bistånd och de kommunala
arbetsmarknadsinsatserna.
Utifrån genomförd granskning
har det framkommit att
nämnderna inte använder sig
av en systematisk uppföljning
för kvalitetsutveckling. En väl
genomförd uppföljning kan
leda till bättre kunskap om
resultaten av de insatser som
nämnderna erbjuder. Vi ser i
sammanhanget positivt på att
det finns uttalade ambitioner
om att utveckla nämndernas
analysförmåga.

2022-10-10

Rebecka Hansson

Erika Brolin

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Socialnämnden
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Socialnämndens och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte var att bedöma om socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att inte helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Att nämnderna ser över arbetet med upprättandet av genomförandeplaner och former för uppföljning på individnivå, i syfte att säkerställa att insatser gett önskade resultat och att individen upplever insatsen som hjälpsam.
- Att nämnderna utreder möjligheterna för socialsekreterare att ta del av den dokumentation arbetsmarknadsenheten för i individärenden, i syfte att stärka socialnämndens uppföljning av ärenden på individnivå.
- Att nämnderna ser över arbetet med systematisk uppföljning och fortsätter att utveckla arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds motsvarar de behov som finns.

Revisorerna översänder rapporten till socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden för svar. Svaret ställs till kommunens revisorer och ska vara revisorerna tillhanda senast den 2023-01-13.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Donald Eriksson
Revisor

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Politiska sekreterare

Socialnämnd

Kod: 2.3.4.1

Dnr: SN/2023:00220

06 Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) 2023 SN

Förslag till beslut

- Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Sammanfattning

Arbetsgivaren har ett ansvar att årligen följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Ansvarig för att genomföra den årliga uppföljningen är den högsta ledningen inom tjänstemannaorganisationen. Den årliga uppföljningen ska även redovisas för organisationens politiska nivå. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas. Resultatet av den årliga uppföljningen ska dokumenteras.

Den årliga uppföljningen följer fördelningen av arbetsmiljöuppgifter, i omvänd ordning.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kan medföra ekonomiska konsekvenser

Socialnämnd

Socialförvaltningen

Kod: 2.3.4.1

Åsa Olsen

Dnr: SN/2023:00220

Tjänsteskrivelse - Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) 2023 SN

Förslag till beslut

- Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Sammanfattning av ärendet

Arbetsgivaren har ett ansvar att årligen följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Ansvarig för att genomföra den årliga uppföljningen är den högsta ledningen inom tjänstemannaorganisationen. Den årliga uppföljningen ska även redovisas för organisationens politiska nivå. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas. Resultatet av den årliga uppföljningen ska dokumenteras.

Den årliga uppföljningen följer fördelningen av arbetsmiljöuppgifter, i omvänd ordning.

Ärendet

Arbetsgivaren har ett ansvar att årligen följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Ansvarig för att genomföra den årliga uppföljningen är den högsta ledningen inom tjänstemannaorganisationen. Den årliga uppföljningen ska även redovisas för organisationens politiska nivå. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas. Resultatet av den årliga uppföljningen ska dokumenteras.

Den årliga uppföljningen följer fördelningen av arbetsmiljöuppgifter, i omvänd ordning.

Steg 1: Uppföljning av arbetsmiljöarbetet görs av närmaste chef tillsammans med medarbetare och lokalt skyddsombud. Uppföljningen görs genom att gå igenom en checklista för att se om föreskriftens krav uppfylls, dokumentera resultat och eventuella åtgärder och gå igenom vilka arbetsmiljöåtgärder som har genomförts under året, resultatet av insatserna, vilka förbättringar som har gjorts, vilka åtgärder som inte har kunnat genomföras och orsakerna till detta. Behov av arbetsmiljöåtgärder identifieras vid t ex skyddsronder, medarbetarundersökningar, arbetsplatsträffar.

Steg 2 – 4: Resultatet av uppföljningen ska redovisas till nästa ledningsnivå som summerar resultaten och prioriterar åtgärder som verksamheten ska arbeta med kommande år. Uppföljningen ska slutligen lyftas till högsta ledningsnivå.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kan medföra ekonomiska konsekvenser

Underlag för beslut

Här anges de dokument som ligger till grund för förslag till beslut, exempel:

- Tjänsteskrivelse – Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) 2023 SN
- Årlig uppföljning av SAM förvaltningsdirektör soc 2023

Fastställd av

Socialdirektör
Charlotte Lagerkvist

HR-chef
Åsa Olsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)

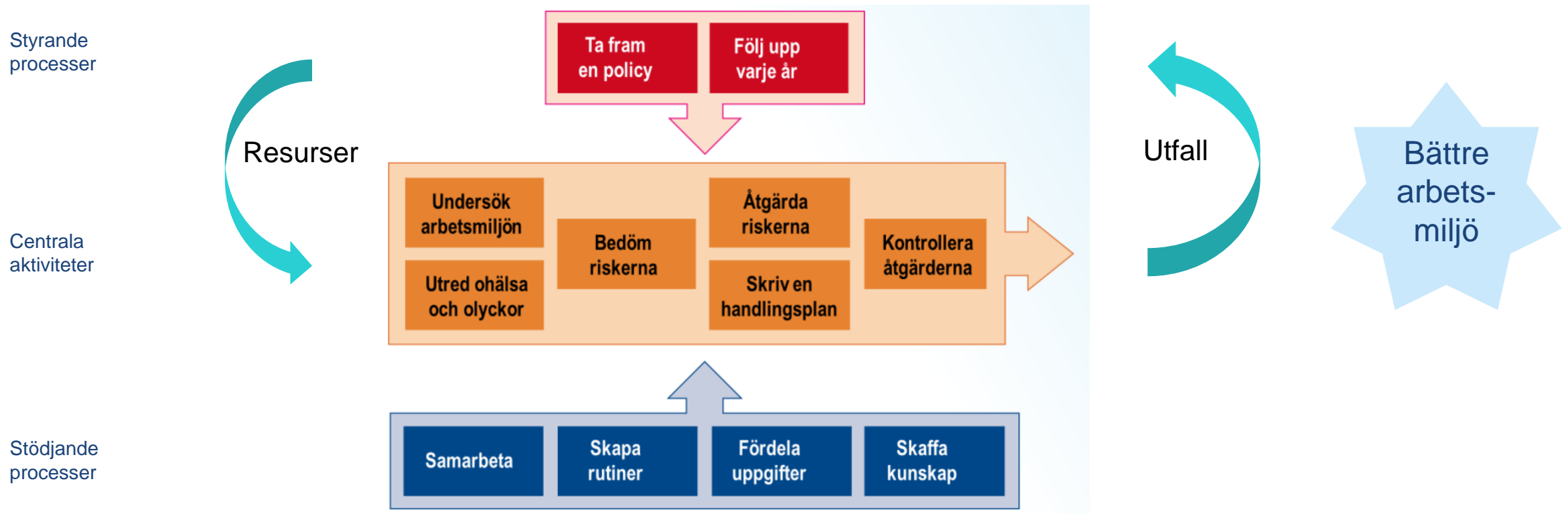
Socialnämnden

Juni 2023

Arbetsmiljöarbetet som en process

Lagefterlevnad, rutiner, fördelning, mål, kunskaper

- Verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet är lättillgängliga och lätta att förstå.

	Totalt	Ja		Delvis		Nej		Vet ej	
Soc	28	54%		46%					
		15	<u>53.57%</u>	13	<u>46.43%</u>	0	0%	0	0%

- Det aktuella målet för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är känt på enheten.

Soc	27	56%		33%		11%			
		15	<u>55.56%</u>	9	<u>33.33%</u>	3	11.11%	0	0%

- Minst 10 arbetsplatsträffar har genomförts på vår enhet under de senaste 12 månaderna.

Soc	27	100%							
		27	100%	0	0%	0	0%	0	0%

- Vi gör sammanställningar över arbetsskador och tillbud.

Soc	27	37%		7%	7%	49%			
		10	<u>37.04%</u>	2	7.41%	2	7.41%	13	<u>48.15%</u>

Lagefterlevnad, rutiner, fördelning, mål, kunskaper

- Du som chef (som har tilldelats arbetsmiljöuppgifter) har också tillräckliga resurser och befogenheter för att: Förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning

	Totalt	Ja		Delvis		Nej		Vet ej		
Soc	27	81%								18%
		22	<u>81.48%</u>	5	18.52%	0	0%	0	0%	

- Vi känner till och tillämpar rutiner för: Alkohol och droger

Soc	27	85%						7%	7%
		23	<u>85.19%</u>	2	7.41%	2	7.41%	0	0%

- Första hjälpen och krisstöd

Soc	27	47%		32%		11%		7%	
		13	<u>46.43%</u>	9	<u>32.14%</u>	4	14.29%	2	7.14%

- Kränkande särbehandling

Soc	27	67%				28%		4%	
		19	<u>67.86%</u>	8	<u>28.57%</u>	1	3.57%	0	0%

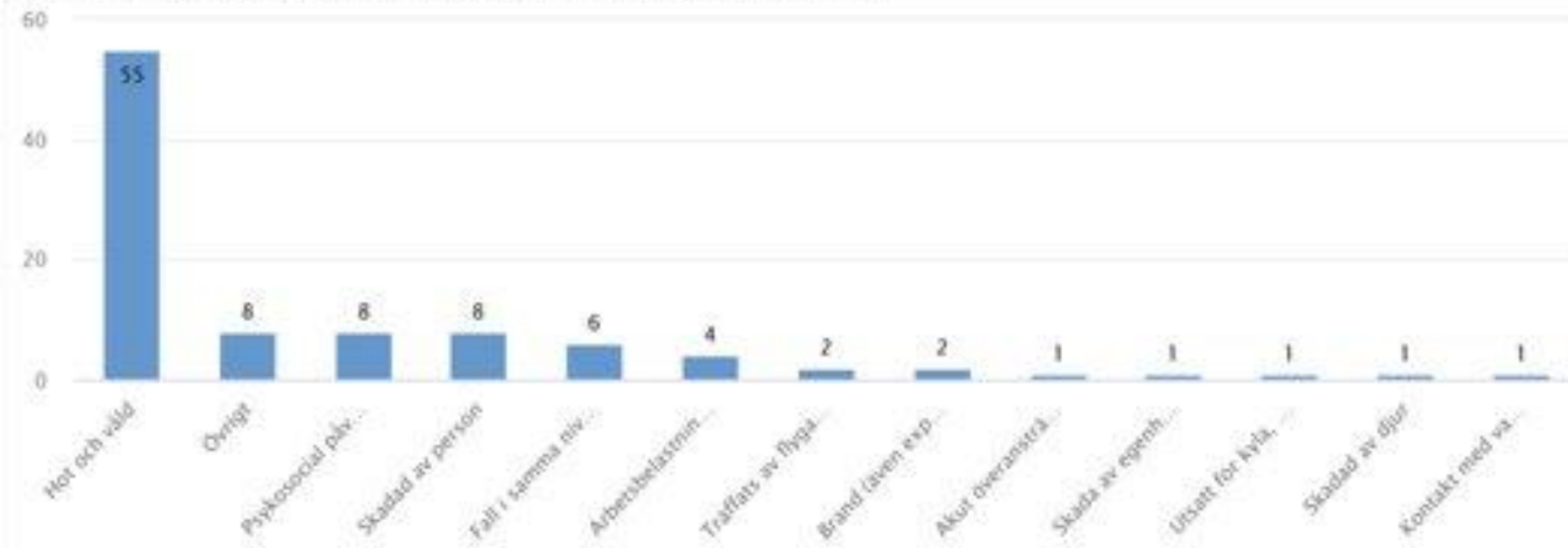
Tillbud och arbetsskador

- Sammanställning

	2022-01	2022-02	2022-03	2022-04	2022-05	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	Totalt
● Riskobservation	0	1	1	0	2	0	0	0	1	2	0	0	7
● Tillbud	3	3	3	3	2	2	4	2	6	8	7	5	48
● Olycksfall	2	1	3	2	2	1	4	3	9	8	7	4	46
Totalt	5	5	7	5	6	3	8	5	16	18	14	9	101

Skadeorsak/Risk / Händelsetyp

98 händelser med skadeorsak/risk. Saknas för 3. Alla 13 val av skadeorsak/risk visas.

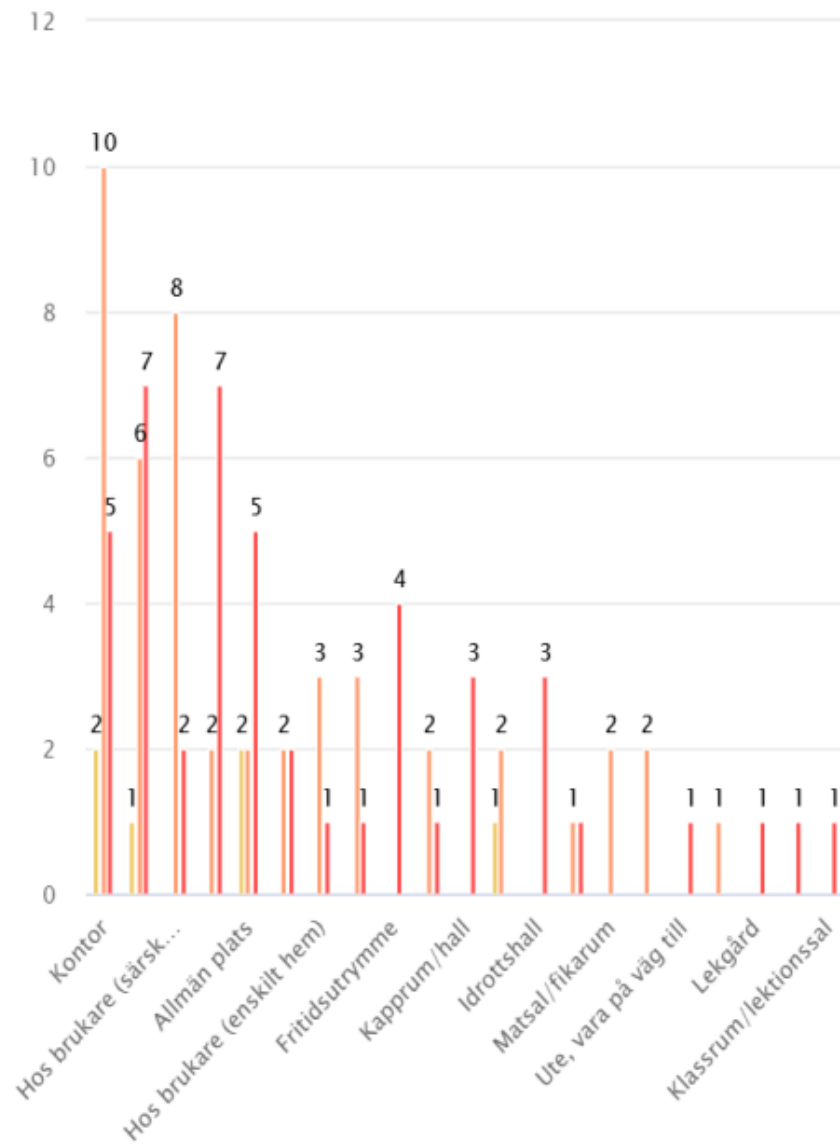

Tillbud och arbetsskador

- Sammanställning

Plats / Händelsetyp

98 händelser med plats. Saknas för 3. Alla 21 val av plats visas.

Medarbetarundersökningen

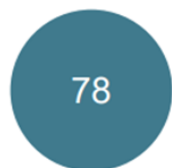

Grupper och svarsstatistik

Grupp	Svarsfrekvens	
Socialförvaltningen i Botkyrka kommun 2022	427/459	93%
Socialförvaltningen 2021	419/480	87%
Totalt 2022	4966/5650	88%

Index för Socialförvaltningen i Botkyrka kommun

Totalindex (TI)

HME (HME)

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun 2022	78	81
Socialförvaltningen 2021	72	76
Totalt 2022	74	79

TI	HME
78	81
72	76
74	79

Nr Motivation

Nr	Motivation	Soc 2022	Soc 2021	SOC 2020
1	Mitt arbete känns meningsfullt	87	84	81
2	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete	78	74	73
3	Jag ser fram emot att gå till arbetet	76	69	68

Nr Ledarskap

4	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser	80	78	75
5	Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare	86	85	81
6	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete	86	82	78

Nr Styrning

7	Jag är insatt i min arbetsplats mål	82	76	72
8	Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	73	63	57
9	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete	84	78	75

Medarbetarundersökningen

Styrkor och frågor att förbättra

	Styrkor	Resultat	Jämförelse
14	Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid	3,87	3,59
15	Jag är nöjd med den möjligheten jag har att påverka mina arbetstider /mitt arbetsschema	4,44	3,87
16	Jag har möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder	3,87	3,55

	Frågor att förbättra	Resultat	Jämförelse
10	Jag är nöjd med den introduktion som jag har fått till mina arbetsuppgifter	3,52	3,77
17	Jag vet vad som påverkar min löneutveckling*	3,53	3,62
37	Jag känner mig betydelsefull för min arbetsgivare	3,85	3,91

Verksamhet Barn 1

Sammanfattning

- En utrymningsväg blockeras emellanåt av kartonger då de saknas återvinning. Delvis åtgärdad genom att flyttfirma bokas vid behov. Möjlighet till källsortering saknas. Kvarstår behov av fungerande återvinning på Hans Stahles väg 5.
- Handlingsplan för hybridarbete har uppdaterats under året utifrån att restriktioner pga pandemin tagits bort.
- Behov av hjärtstartare på HSV 5 har lyfts och finns nu att tillgå i receptionen
- Hallundavägen 26: kodlås och säkerhetsglas är installerat för att det ska finnas ett skalskydd.
- Munkhättev 49: Ljudnivån förbättrats genom byte av tak och telefonbås. Rutin kring högriskärenden i lokalen har skapats.
- Fittja öppna förskola, mikrobiell påväxt hittad. Skyddstopp, åtgärder utförda, slutbesiktning ok.
- Öppna förskolan Tullinge, ventilation, ombyggnationer, nytt kuratorsrum

Verksamhet Barn 1

Goda exempel

- Familjerätten: Psykosocial skydds rond i form av Prevent enkät resulterade i handlingsplan med flera åtgärder som genomförts. Mäts igen i april -23
- På enheterna har på olika sätt arbetat med mål och mått tillsammans med medarbetarna. På mottag har man tex gjort bilder för varje nämndmål som satt upp i lokalen.
- Handlingsplaner för hybridarbete har skapats.

Arbetsmiljöutmaningar

- Doktorsvillan: ljudisolering mellan rum ännu ej åtgärdad trots dialog med TEF sedan sommaren 2021. Oklart kring kostnader.
- Öppna förskolor: wifi finns fortfarande inte i Storsvreten och i Hallunda/Norsborg orsak: IT har saknat utrustning.
- Sopsortering och återvinning på Hans Stahles väg 5. Frågan har lyfts till tekniska förvaltningen ett flertal gånger utan resultat.

Verksamhet Barn 2

• Sammanfattning

- Medarbetarpolicy och de lika områdena i SAM har gåtts igenom på APT under året
- Fysiska och psykosociala skyddsronder har genomförts vid varje enhet
- Hot & vålds rutiner har reviderats under året
- Resultatet av MU har arbetats med i handlingsplan för varje enhet samt för ledningsgruppen
- Flera enheter har arbetat med sina introduktionsplaner

Goda exempel

- Genomgång av delegerade arbetsmiljöansvaret på LG som därefter följts av genomgång av medarbetarpolicy på varje enhets APT. Har skapat större medvetenhet om vad arbetsmiljöarbetet innefattar och vad varje medarbetare själv kan påverka.
- Introduktionsplaner har arbetats igenom på flera utredningsenheter vilket ger en mer kvalitativ och välfungerande introduktion i dessa enheter.

Arbetsmiljöutmaningar

- Sammanställning av arbetsskador och tillbud har inte gjorts då kunskap om hur detta kan tas ut saknats samt att medarbetare har bristande kunskap i hur och varför man gör tillbud och olycksfallsrapportering. Kommer att göra under 2023 med HR-stöd

Verksamhet Vuxen 1

Sammanfattning

- Ljudisoleringsförbättringar har utförts i kontorslandskapet Munkhättev 49. Två till "tysta rum" har skapats.
- Trivselgrupp skapad. Massagestol leasad.
- Vi har gått igenom en lång rad av arbetsmiljöfrågor utifrån det årshjul som vi har, överenskommet av skyddsombud och enhetschefer

Goda exempel

- Återkommande information på APT enligt en tydlig plan, om kränkande särbehandling, tillbud, säkerhetsrutin.
- Schemafrågor, ensamarbete, arbetsmiljö -både fysisk och psykosocial. Vi använder oss av teamarbete där det finns stora utrymmen för alla att tycka och tänka

Arbetsmiljöutmaningar

- Ej optimala lokaler för gruppboende på Kantorn. Det finns inga andra tillgängliga lokaler nu.
- Hjärt- och lungräddningskurs som efterfrågas.
- Vi behöver arbeta med vår återhämtning.

Verksamhet Vuxen 2

Sammanfattning

- Arbete med att utveckla introduktionen av nya medarbetare
- Systematiskt arbete med arbetsmiljön i olika forum
- Ett SAM årshjul har upprättats med en tidsplanering för aktiviteter över hela året.
- Ergonom har varit på plats, det har beställts in arbetsredskap för bättre arbetsmiljö, en arkitekt har varit på plats för kartläggning av alla rum och utrymmen

Goda exempel

- Arbete med att säkerställa en god introduktion på enheterna har genomförts/pågår. Mentorerna som ska introducera nya medarbetare har utsetts.
- Enheterna har Systematiskt jobbat med arbetsmiljöfrågor i helgrupp samt i nära samverkan med enhetens skyddsombud. Resultat: arbetsmiljöfrågor hålls levande.
- Avstämning varje månad mellan enhetschef och skyddsombud för att gå igenom och vidta åtgärder kring arbetsmiljörelaterade frågor

Arbetsmiljöutmaningar

- Skyddsronder är inte genomförda med anledning av omsättning på chefer och medarbetare
- Förmedla rutiner för tex. första hjälpen och krisstöd samt policy för alkohol och droger är inte kända på enheter.

Verksamhet Vuxen 3

Sammanfattning

- Uppdatering av den fysiska arbetsmiljön, i form av en uppdatering av kontorsmiljön, lunchrummet samt vilorummet.
- Revidering och förtydligande av arbetssätt, bland annat genom tydliggörande av vissa rutiner, som tex jourrutin och förändrad mötesstruktur – som förväntats främja den psykosociala arbetsmiljön.
- Fysisk skydds rond som resulterat i några åtgärder i form av bl.a säkerhetsdörr, hakar till fönstren i lokalerna på HSV 15. Byte av brandsläckare, ficklampor, skyltar.

Goda exempel

- Delaktighet bland medarbetarna för att främja den psykosociala arbetsmiljön i form av anordning av gemensamma luncher, quiz mm, samt engagemang i den fysiska arbetsmiljön och uppgradering av kontorsmiljön
- Tydliggörande av arbetssätt, skapar trygghet, ramar och tydlighet och främjar den psykosociala arbetsmiljön – särskilt viktigt för nyanställda
- Arbetsgrupper som jobbat med verksamhetsaktiviteter och verksamhetsplan skapar engagemang, delaktighet och sammanhang som främjar den psykosociala arbetsmiljön

Arbetsmiljöutmaningar

- Att göra målen för det organisatoriska arbetsmiljöarbetet kända, behöver fortsätta utvecklas. Tema APT maj: SAM
- Tillgänglighetskravet och möjlighet att ändra jourtider, har lyfts till samverkan - Socsam
- Ökad delaktighet av skyddsombud, då många av de som tagit uppdraget slutat sin anställning så verksamheten har varit utan.

Prioriteringar Barnspåret 2023

Verksamhet barn 1:

- Fortsätta arbeta med hot- och våldsrutiner
- MU- fortsätta arbeta för att behålla det goda resultatet.
- Utrymningsväg blockeras av kartonger på HS 5. Arbeta för att få till regelbunden återvinning och hämtning av skrymmande avfall.

Verksamhet barn 2:

- Mål för organisatorisk och social arbetsmiljö är inte välkänt för alla medarbetare. För att bli allas bästa arbetsplats behöver årshjul för SAM-arbetet tas upp kontinuerligt på LG för att därefter tar upp på varje enhet. Allt för att tydliggöra SAM-arbetet och var målen för detta är.
- Uppföljning och sammanställning av olyckor och tillbud kommer att göras såväl enhetsvis och presenteras på APT som för hela verksamheten och presenteras på lokal samverkan. Detta så att eventuella åtgärder kring arbetsmiljön kan tas med i handlingsplan på de olika nivåerna.
- Uppföljning av säkerhetsarbete: Hot och våldsplaner såväl som brandsäkerhet och första hjälpen. Arbetet kommer att genomföras tillsammans med förvaltningens säkerhetssamordnare.

Prioriteringar Vuxensåret 2023

Verksamhet vuxen 1:

- Behov av HLR-utbildning, som påminnelse till dem som tidigare fått det, och för nyanställda.
- Följa upp arbetsbelastningen och hur den kan åtgärdas
- Gemensam arbetsmiljöutbildning för ny chef och skyddsombud

Verksamhet vuxen 2:

- Utveckla arbetssätten för att få en jämlik och rimlig arbetsbelastning för socialsekreterarna
- Säkerställa att medarbetarna känner till och kan tillämpa rutinerna för första hjälpen och krisstöd och hur man rapporterar tillbud och olycksfall.
- Genomföra skyddsronder på alla enheter

Verksamhet vuxen 3:

- Att sätta fokus på vad målen och betydelsen av organisatorisk och social arbetsmiljö handlar om konkret i verksamheten. Arbetsbelastning, arbetstid, kränkande särbehandling. Målen ska visa vägen och stödja insatser som bidrar till goda förhållanden och friska arbetsplatser. Ta hjälp av den kartläggning som nu pågår i en av enheterna.
- Följa upp och bibehålla beslutade arbetssätt, som också har bäring på ovanstående punkt
- Jobba mer intensifierat med introduktion och för att skapa förutsättningar att lära sig arbetet – bäring på punkt 1.

Uppföljning åtgärder

Prioriterade arbetsmiljöåtgärder 2022:	Har hanterats Ja / Nej	Om nej, orsak?
Anställa på tillsvidare istället för tidsbegränsat inom enheter med hög personalomsättning	Ja	
Undersöka ekonomiska möjligheten att utöka inom de enheter med orimligt hög personalomsättning samt hög arbetsbelastning	Ja	
Säkerställa fortsatt arbete med årshjul efter implementering av arbetsmiljöarbetet i Stratsys	Ja	
Genom goda exempel från verksamheterna och arbetsmiljöstöd ta fram metoder för lyckad involvering av medarbetare i arbetsmiljöarbetet	Nej	Arbetet har påbörjats men är inte färdigställd
Fortsätta arbetet med otillbörlig påverkan och ta fram riktlinjer / rutiner för detta	Ja	

Övergripande prioritering socialförvaltningen 2023

- Regelbunden avstämning i ledningsgrupp gällande SAM- årshjulet och vad som ska göras varje månad
- Fortsätta utveckla arbetssätt för att hålla en rimlig arbetsbelastningsnivå genom introduktion och arbetet med "din bäst arbetsplats" kopplat till arbetsmiljö
- Aktualisera rapportering av Tillbud och olycksfall i hela förvaltningen
- Uppföljning av rutiner för Hot och Våld, Första hjälpen, Krisstöd, brandsäkerhet och Kränkande Särbehandling.
- Fortsätta arbetet med enheten arbetsmiljöstöd för att ta fram metoder för lyckad involvering av medarbetare i arbetsmiljöarbetet
- Mål för organisatorisk och social arbetsmiljö är inte välkänt för alla medarbetare. För att bli allas bästa arbetsplats behöver årshjul för SAM-arbetet tas upp kontinuerligt på LG för att därefter tar upp på varje enhet. Allt för att tydliggöra SAM-arbetet och vad målen för detta är.

Handlingsplan

Åtgärd	Ansvarig	Klart när?	Följs upp när?
Säkerställa fortsatt arbete med årshjul i Stratsys samt aktiv involvering av medarbetarna för arbete med arbetsmiljömålen för att uppnå "din bästa arbetsplats"	HR-chef	Dec 2023	Q2 2024
Kompetenshöjande åtgärder inom arbetsskador och tillbud	HR-chef	Dec 2023	Q2 2024
Fortsätta arbetet med hot och våld samt otillbörlig påverkan	Socialdirektör	Dec 2023	Q2 2024
Fortsatt arbete med introduktion	HR-chef	Dec 2023	Q2 2024

07 Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 2 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal två och är därmed den andra inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal ett 2023 och kvartal två 2023.

Referens

Tamara Glogovac
Tamara.glogovac@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 2 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal två och är därmed den andra inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal ett 2023 och kvartal två 2023.

Ärendet

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen (SoL) skyldig att rapportera gynnande beslut som fattats med stöd av 4 kap 1 § SoL och som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens av beslut som ej verkställts i tid kan IVO ansöka om utdömmande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten. Rapporteringen av ej verkställda beslut ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO.

Inledningsvis redogörs för varför vissa typer av beslut varit mer förekommande bland de ej verkställda och hur utvecklingen sett ut under det senaste kvartalet. Därefter följer en genomgång av vad de olika rubrikerna

för rapportering innebär. Slutligen presenteras sammanställningen av de besluten som rapporterats in.

Särskilt om beslutstyper

Att ett beslut inte verkställs i tid beror i huvudregel på den enskildes situation alternativt en strukturell problematik för socialtjänsten att verkställa beslutstypen. Vid rapportering av gynnande beslut som ej har verkställts inom tre månader är det tydligt att vissa typer av beslut är mer förekommande än andra. Därav följer nedan en redovisning av vilka beslut som varit mer förkommande och bakomliggande orsaker till detta. Vidare beskrivs den utveckling som skett sedan senaste rapporteringen. Redovisningen är inte uttömmande eller heltäckande utan avser att ge en övergripande förståelse för varför vissa beslut är mer förekommande än andra.

Boendestöd

Socialförvaltningen har de senaste åren aktivt arbetat med insatsen boendestöd. Efter omorganisationen har socialsekreterarnas målgrupper utvidgats vilket har inneburit att de fått hantera mer resurskrävande grupper. Komplexiteten i övriga ärenden, samt i vissa beslut om boendestöd, har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa beslut om boendestöd. Vidare har pandemin och nedstängningen av samhället även påverkat möjligheten att verkställa insatsen.

Under hösten 2021 var ett stort antal beslut om boendestöd ej verkställda inom tre månader. Av sammanställningen nedan av återrapporterade samt nya ej verkställda beslut blir det däremot tydligt att det har skett en positiv utveckling det senaste kvartalet. Tiden för verkställighet har i huvudregel minskat till cirka två månader. Den positiva utvecklingen kan bland annat hänföras till en förkortad ärendeprocess, ökad användning av digitala verktyg och lägre inflöde av ärenden.

Kontaktpersoner

Det har varit svårt att rekrytera tillräckligt många kompetenta kontaktpersoner lämpliga att utföra uppdragen. Under pandemin har efterfrågan av kontaktpersoner ökat eftersom andra verksamheter har stängt ned. Nu när samhället är på väg mot en återgång har efterfrågan på kontaktpersoner återigen minskat och därav har även tiden för verkställighet utvecklats i en positiv riktning under den senaste tiden.

De besluten om kontaktperson eller kontaktfamilj som inte verkställts i tid och rapporterats under kvartal 2 2023 kan främst hänföras till att de berörda enskilda har haft särskilda behov eller krav på sin kontaktperson.

Träningslägenhet

Träningslägenheter erbjuds till klienten med ett stödbehov som inte kan tillgodoseas i hemmet och där klienten inte har möjlighet att ordna bostad. Målet är att träningslägenheten ska övergå till ett förstahandskontrakt. Den processen har inte skett i lika stor omfattning som tidigare vilket inneburit att socialförvaltningen uppnått sin kvot av interna träningslägenheter. Det har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa insatsen träningslägenhet eftersom det inte funnits tillräckligt med lägenheter till hands.

Verksamheten har arbetat aktivt med att konvertera kontrakt den senaste tiden. Det innebär att socialtjänsten framöver kommer att fördelas nya lägenheter och förhoppningsvis verkställa fler beslut i tid framöver.

Rapporteringsrubriker

Besluten som har rapporterats in har delats in under olika underrubriker. Nedan följer en kort förklaring av vad respektive rubrik betyder.

Åtterrapporing av beslut som har verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare åiterrapporteringsperioder till IVO och som nu är verkställda.

Åiterrapporing av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare åiterrapporteringsperioder till IVO och som nu är avslutade. Beslutet har inte verkställts och kommer inte att verkställas framöver.

Åiterrapporing av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare åiterrapporteringsperioder till IVO men som fortfarande inte är verkställda.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 innebär beslut som inte tidigare har rapporterats in till IVO. Besluten är ännu inte verkställda.

Sammanställning av rapporterade beslut

Åiterrapporing av beslut som har verkställts

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2022-10-24 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om sysselsättning 2022-10-19 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2022-10-19 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om annat bistånd 2022-10-19 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om öppenvårdsverksamhet 2022-01-27 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om kontaktperson 2022-10-21 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om kontaktfamilj 2022-09-22 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Återrapportering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts

Beslut om kontaktfamilj 2022-10-20 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten återtog ansökan.

Beslut om boendestöd 2022-08-10 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas på grund av att önskemålen hos klienten har inte kunnat uppnås.

Beslut om öppenvårdsverksamhet 2022-10-20 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten inte har svarat.

Beslut om kontaktperson 2022-08-10 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten återtog ansökan.

Beslut om kontaktperson 2022-08-29 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten återtog ansökan.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts

Beslut om boendestöd 2022-08-10 har rapporterats som ej verkställt och ännu inte verkställd.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2022-01-22 har rapporterats som ej verkställt och ännu inte verkställd.

Beslut om kontaktperson 2022-10-14 har rapporterats som ej verkställt och ännu inte verkställt.

Beslut om kontaktfamilj 2022-08-15 har rapporterats som ej verkställt och ännu inte verkställt.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 2

Beslut om kontaktperson 2022-12-29 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till att beslutet inte har verkställts är att klienten inte har varit tillgänglig på grund av hens psykiska tillstånd.

Beslut om kontaktperson 2023-01-16 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är att det har varit svårt att få tag på klienten vilket är även ett återkommande problem.

Beslut om öppenvårdsverksamhet 2022-12-28 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är att vårdnadshavarna har gjort sig icke anträffbara och slutat svara när handläggaren har ringt dem. Försök till kontakt har gjorts flera gånger och på olika sätt men inget svar har skett.

Beslut om kontaktperson 2023-01-17 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är att behov av placering uppkom innan insatsen hade påbörjats och därför kom man fram till att avvakta med SIG-insatsen.

Expedieras till:

Förvaltningsjurist
Kommunens revisorer
Kommunfullmäktige

08 Anmälningsärenden SN/2022:00596

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen

Ärendet

Dessa ärenden anmäls till nämnden:

§ 64 KF Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2024 med flerårsplan 2025-2027 KS/2023:00182

§ 65 KF Årsredovisning 2022 KS/2023:00242

§ 66 KF Revisionsberättelse för år 2022 KS/2023:00290

§ 92 KS Fördelning av statsbidrag för finsk förvaltning 2023
KS/2022:00230

§ 95 Firmatecknare 2023 - ändring 2023-05-08 KS/2022:00791

Lex Sarah

Lex Sarah rapport: 2080